

Utlåtande Rotel X (Dnr KS 2019/848)

Tillväxtstrategi för kulturskolan

Motion av Olle Burell (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Jonas Naddebo anför följande.

Ärendet

Olle Burell (S) har väckt en motion i kommunfullmäktige om tillväxtstrategi för kulturskolan. Motionären anför att det saknas en övergripande plan för kulturskolans utveckling och föreslår att staden ska ta fram en stadsövergripande tillväxtstrategi för kulturskolan. Detta utifrån att Stockholms unga befolkning växer stadigt under överskådlig framtid. Strategin föreslås innehålla mål för stadens insatser med syfte att bland annat främja en mer tillgänglig och jämlik kulturskola av hög kvalitet, i såväl utbud som undervisning. Motionären föreslår att tillväxtstrategin ska ange hur ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck ska utvecklas och erbjudas, hur kvaliteten ska stärkas och kompetensförsörjningen tryggas samt hur kulturskolans verksamheter kan knytas närmare skolorna och befintliga projekt kan integreras i den ordinarie verksamheten. Mot bakgrund av ovanstående föreslår motionären att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad tar fram en stadsövergripande tillväxtstrategi för kulturskolan.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har valt att inte svara på remissen då bolagskoncernens verksamheter inte anses beröras av motionen.

Stadsledningskontoret konstaterar att Kulturskolan arbetar strategiskt och att stadens kommande kulturstrategiska program bör behandla Kulturskolan som ett strategiskt område. Stadsledningskontoret anser därmed att ytterligare ett strategiskt program på området inte borde vara nödvändigt.

Fastighetsnämnden anser att ambitionen att ta fram en tillväxtstrategi för kulturskolan är positiv och nämnden medverkar gärna med underlag till en sådan strategi, men vill dock påtala vikten av att strategin hittar lösningar för hur finansieringen av kulturskoleverksamheten ska genomföras.

Kulturnämnden understryker vikten av att arbeta strategiskt för att främja en tillgänglig och jämlik kulturskoleverksamhet och att ett sådant arbete redan bedrivs idag. Därför föreslår kulturnämnden fortsatt fokus på det arbete som pågår snarare än genom en särskild tillväxtstrategi.

Utbildningsnämnden lyfter arbetet med att ta fram ett nytt kulturstrategiskt program för staden där Kulturskolan ingår samt pågående arbete med att öka Kulturskolans lokalisering och verksamhet i skollokaler. Nämnden föreslår därför att kommunfullmäktige inte fattar något beslut om att ta fram en stadsövergripande tillväxtstrategi för Kulturskolan.

Farsta stadsdelsnämnd betonar vikten av att Kulturskolan har låga trösklar och en bred geografisk spridning. Utifrån Farsta stadsdelsnämnds uppdrag för Kulturskolan i Farsta, bedöms inte frågan om Stockholms stad behöver en särskild tillväxtstrategi för Kulturskolan.

Skärholmens stadsdelsnämnd har svårt att se någon nackdel med en tillväxtstrategi för Kulturskolan. Däremot hur en tillväxtstrategi definieras och hur den i så fall innehållsmässigt utformas har nämnden begränsad kunskap om och hänvisar till kulturnämnden.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd bedömer att stadens arbete för att fler barn och unga ska erbjudas möjlighet till kulturella verksamheter och eget skapande är tydliggjort genom budgeten för 2020.

Mina synpunkter

Kulturskolan Stockholm är landets största kulturskola och ett kulturellt flaggskepp i staden. Verksamheten har sedan 1940-talet bidragit till ökat kulturintresse i samhället och haft stor betydelse för stadens kulturliv i stort. För att Kulturskolan ska kunna möta behoven som finns i en stad med en växande ungdomsbefolkning arbetar Kulturskolan utifrån en rad strategier i syfte att bredda deltagandet där hög kvalitet och ett relevant utbud kan säkerställas. Exempelvis har Kulturskolan en ny utvecklingsenhet som påbörjat ett omfattande arbete med att bedriva ett strategiskt och systematiskt utvecklingsarbete. Syftet är att mer strategiskt planera för hög och jämn kvalitet i både organisation, verksamhetsplanering och pedagogiskt innehåll.

Vår tydliga inriktning för Kulturskolan är att nå fler barn och unga på de platser och tider som underrepresenterade målgrupper önskar. Bland annat genom att utveckla ett efterfrågestyrt utbud, uppsökande prova-på-verksamhet samt säkerställa tillgången på lärare. Den tekniska utvecklingen ställer krav på att vi ständigt utforskar fler metoder för att nå ut brett till målgruppen. Ett viktigt sätt är att finnas och synas där barnen befinner sig, exempelvis genom samarbete mellan skolorna och Kulturskolan. Därtill är Kulturskolans uppdrag numera att utforska kulturskoleverksamhet i olika former, både inom och utanför skoltid genom exempelvis utökade samarbeten med utbildnings-, fritids- och kulturaktörer. Ett viktigt arbete för att vara relevant och synlig för målgruppen även i framtiden.

Deltagandet i kulturskolans verksamhet har under lång tid varierat stort mellan stadsdelarna där socioekonomisk bakgrund spelat en avgörande roll. Därför inför vi ett nytt avgiftssystem från och med augusti 2020 i syfte stärka upp jämlikhetsarbetet inom Kulturskolan. Genom det nya avgiftssystemet kan vi utöka framgångsrika metoder som når nya elever, exempelvis i form av öppna och avgiftsfria prova-på-verksamheter. Detta kombinerat med våra ambitioner om att möta behovet av fler avgiftsbelagda terminskurser där kursutbudet i större utsträckning anpassas till efterfrågan.

I sammanhanget vill jag även lyfta det stadsövergripande kulturstrategiska program som kommer upp för beslut i kommunfullmäktige hösten 2020. Programmet behandlar en rad strategiska områden med utgångspunkten att Stockholm ska växa med kultur. I programmet ingår strategier för hur detta ska resultera i högkvalitativ kulturskoleverksamhet för fler.

Min uppfattning är att vägen framåt ska vara fortsatt fokus på den strategiska utveckling som nu sker inom Kulturskolan snarare än genom ytterligare en särskild tillväxtstrategi.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Kadir Kasirga (alla S) och borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföras:

Motionären föreslår att staden ska ta fram en stadsövergripande tillväxtstrategi för kulturskolan. Strategin bör enligt motionären innehålla mål för stadens insatser som syftar till att bland annat främja en mer tillgänglig och jämlik kulturskola av hög kvalitet, i såväl utbud som undervisning. Tillväxtstrategin bör definiera stadens insatser i hur man avser stärka kulturskolans tillgänglighet och jämlikhet. Den bör också ange hur man inom ramen för kulturskolan ska utveckla och erbjuda ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck. Det bör även finnas beskrivet hur kvaliteten ska stärkas och kompetensförsörjningen tryggas.

En annan viktig del är att se över hur kulturskolans verksamheter kan knytas närmare skolorna och hur befintliga projekt kan integreras i den ordinarie verksamheten. Att det inte finns en gemensam strategi för hur kulturskolan kan ges de bästa förutsättningar att nå fler kan tyckas märkligt. Inte minst givet att det tycks uppenbart att möjligheterna att utveckla verksamheten starkt förutsätter en närmare samverkan med inte minst skolan. Och då syftande inte bara till att spara pengar utan också med målet att fler ska kunna delta i verksamheten framöver.

Borgarrådet anför i sina synpunkter de något motsägelsefulla synpunkterna att det inte behövs ytterligare en strategi för att så mycket redan görs och att det dessutom ska tas fram ett stadsövergripande kulturstrategiskt program som kan rymma allt det som motionen efterlyser. I detta sammanhang vill vi peka på det uppenbara. Antalet deltagare i kulturskolan har minskat sedan 2018. Höjda avgifter leder inte till minskad segregation vad gäller deltagande i avgiftsbelagda kurser. Ett stadsövergripande kulturstrategiskt program lär inte i sin övergripande form varken beröra kompetensförsörjning eller utbud inom kulturskolan. Ett sådant övergripande program kommer inte redovisa hur man ökar jämlikheten och får fler från utsatta områden att delta även i avgiftsbelagd verksamhet.

Däriigenom blir svaret i praktiken att de lägre ambitioner för kulturskolan som etablerades efter valet 2018 ska bestå. Vi beklagar detta och anser att staden borde ha en högre målsättning än så.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 17 juni 2020

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Jonas Naddebo

Mats Larsson

Remissammanställning

Ärendet

Olle Burell (S) har väckt en motion i kommunfullmäktige om tillväxtstrategi för kulturskolan. Motionären anför att det saknas en övergripande plan för kulturskolans utveckling och föreslår att staden ska ta fram en stadsövergripande tillväxtstrategi för kulturskolan. Detta utifrån att Stockholms unga befolkning växer stadigt under överskådlig framtid. Strategin föreslås innehålla mål för stadens insatser med syfte att bland annat främja en mer tillgänglig och jämlik kulturskola av hög kvalitet, i såväl utbud som undervisning. Motionären föreslår att tillväxtstrategin ska ange hur ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck ska utvecklas och erbjudas, hur kvaliteten ska stärkas och kompetensförsörjningen tryggas samt hur kulturskolans verksamheter kan knytas närmare skolorna och befintliga projekt kan integreras i den ordinarie verksamheten. Mot bakgrund av ovanstående föreslås att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad tar fram en stadsövergripande tillväxtstrategi för kulturskolan.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, kultur- nämnden, utbildningsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har valt att inte svara på remissen då bolagskoncernens verksamheter inte berörs av motionen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 december 2019 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget 2020 framgår att Kulturskolan ska fortsätta utvecklas så att verksamheterna når fler barn och unga på de platser och tider som underrepresenterade målgrupper önskar, bland annat genom att utveckla ett tillgängligt och efterfrågestyrt utbud, samt säkerställa tillgången på lärare. Kulturskolans verksamhet ska i högre utsträckning involveras i skolans och fritidshemmens verksamhet, så att det blir enklare att ta del av Kulturskolans utbud. Satsningar på att fler får ta del av Kulturskolans utbud ska förenas med insatser för att höja kvaliteten i verksamheterna. Kulturskolan

riktar sig till barn och unga i hela Stockholm i åldrarna 6-22 år. Deltagandet i kulturskolans verksamhet sker över hela staden men varierar stort mellan stadsdelarna. Enligt stadens befolkningsprognos, som är framtagen av Sweco på uppdrag av stadsledningskontoret, prognostiseras att målgruppen ökar med nästan 3 000 personer per år de närmaste fem åren.

Enligt kulturnämndens tertialrapport 2 2019 har Kulturskolan under 2019 arbetat intensivt med organisatorisk omställning med syftet att långsiktigt skapa förutsättningar för att uppfylla Kulturskolans mål och uppdrag. Fokus för organisationsförändring har varit att nå fler barn och unga i verksamheten, bland annat genom avgiftsfri och öppen verksamhet. Stadsledningskontoret konstaterar att alla nämnder, inom ramen för verksamhetsplanering och uppföljning, har i uppgift att utvärdera och utveckla sina verksamheter för att säkerställa fortsatt kvalitativa verksamheter i takt med att staden växer. Stadsledningskontoret ser positivt på att utvecklingen av Kulturskolan sker inom ramen för ordinarie verksamhetsplanering och uppföljning.

Stadsledningskontoret konstaterar vidare att ett stadsövergripande kulturstrategiskt program är under framtagande och att detta ska behandla en rad strategiska områden med utgångspunkten att Stockholm ska växa med kultur. Under 2020 planeras programmet beslutas av kommunfullmäktige och stadsledningskontoret konstaterar att Kulturskolan är ett av de strategiska områden som bör behandlas i programmet. Stadsledningskontoret anser därmed att ytterligare ett strategiskt program på området inte borde vara nödvändigt.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2019 följande.

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Jan Valeskog m.fl. (S) och Lars Bäck m.fl. (V), *bilaga 1*.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 december 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret anser att ambitionen att ta fram en tillväxtstrategi för kulturskolan är positiv. I motionen avses kulturskolans verksamhet knytas närmare skolorna och skolornas ordinarie verksamhet. I de fall lämpliga skollokaler saknas kan det finnas lokaler i kontorets bestånd som ligger och används på ett sådant sätt att de skulle kunna komma ifråga för kulturskoleverksamhet. Kontoret medverkar gärna, utifrån sitt uppdrag att tillhandahålla lokaler för stadens verksamheter, med underlag till en strategi om en så-

dan skulle bli aktuell, men vill dock påtala vikten av att strategin hittar lösningar för hur finansieringen av kulturskoleverksamheten ska genomföras.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 december 2019 följande.

1. Att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Att förklara beslutet omedelbart justerat.

Reservation anfördes av Torun Boucher m.fl. (V) och Emilia Bjuggren m.fl. (S), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Sofia Lundin (Fi) som instämde i reservationen av vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) och Emilia Bjuggren m.fl. (S).

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 13 november 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturskolan har sedan 2017 sökt och beviljats statliga medel från Kulturrådet för projektet Rum för Skapande. Projektets syfte är att ge unga stockholmare i ytterstadsområdena möjlighet att ta del av och utöva kultur i olika former. Verksamheten är uppsökande, ofta i samverkan med andra aktörer såsom skola, föreningsliv och fritidsgårdar samt är vanligtvis avgiftsfri. Det har inneburit att nya målgrupper har nåtts av kulturskolans verksamhet. Projektet avslutades våren 2019, pga. riksdagens beslut att återta det statliga stödet till landets kulturskolor. Bidraget återinfördes sedan genom ett beslut i riksdagen i juni och i september beviljades kulturskolan medel att driva projektet vidare. Utifrån bland annat de goda erfarenheter som projektet Rum för skapande har genererat arbetar nu kulturskolan med att ta fram förnyade arbetssätt och verksamhetsformer för att ge fler barn och unga tillgång till, och kännedom om kulturskolan. Syftet är att nå barn och unga med tillgänglig, riktad och vardagsnära kulturskoleverksamhet, vilka vanligtvis inte nås av de avgiftsbelagda kurserna. Kulturskolans egen analys visar att kulturskoleverksamhet som är geografiskt tillgänglig, gratis och öppen, utan anmälningskrav, når målgrupper som annars är underrepresenterad i de vanliga terminskurserna. För att lyckas behöver arbetssätten och kursformaten i ytterstaden ibland vara andra än de i innerstaden och i stadsdelar där deltagandet i kulturskolan är relativt högt. Nedan presenteras några av de strategier och arbetssätt som kulturskolan idag aktivt arbetar med, utifrån målet att bredda deltagandet över hela staden.

Ökad samverkan med skolor

Kulturskolan Stockholm finns idag på ett 70-tal skolor runt om i staden. Kulturskolan utvecklar arbetet med att i väsentligt högre utsträckning samverka och involveras i skolornas och fritidshemmens verksamhet. Det behöver bli lättare för barn och unga

att ta del av kulturskolans utbud i nära anslutning till deras vardag och rörelsemönster. Ett exempel är Tvåornas kör, där elever i årskurs två får sjunga i kör med kulturskolans pedagoger utifrån ett färdigt koncept. Aktiviteten avslutas med konsert där flera skolor möts och sjunger tillsammans. Barns och ungas fysiska närhet till kulturskolan är viktig för att skapa jämlika förutsättningar oberoende av socioekonomisk tillhörighet.

Riktad och tillgänglig kulturskoleverksamhet

För att bättre nå underrepresenterade grupper behöver verksamheten vara tillgänglig och finnas på platser och tider som förenklar för deltagandet. Kulturskolan utvecklar exempelvis verksamhetsformer baserat på goda erfarenheter från projektet Rum för skapande. Ett sätt att nå ut bredare är att i högre utsträckning erbjuda avgiftsfri och öppen verksamhet i ytterstadsområdena, vilket kulturskolans analys av effekter och resultat av tidigare insatser för ett breddat deltagande lyfter. Även verksamhet på helger och lov är beprövade och effektiva sätt. Ett exempel på en strategiskt riktad kulturskoleverksamhet är El Sistema. El Sistema bedriver orkesterverksamhet för barn och unga i samverkan med skolor och förskolor i stadsdelar där deltagandet i kulturskolans avgiftsbelagda verksamhet oftast är mycket lågt. Genom att utveckla El Sistema nås fler barn och unga i ytterstadens områden som ges möjlighet att avgiftsfritt lära sig spela och sedan fortsätta fördjupa sig i sitt valda instrument. Ett annat exempel är hur kulturskolan strategiskt säkerställer att fler platser med hög kvalitet och tillgänglighet erbjuds barn och unga med funktionsvariationer. Kulturskolans resurscenter utvidgas till fler geografiska platser i staden med syftet att finnas närmre fler barns vardag och därmed ge dem bättre förutsättningar att delta.

Ett intressant utbud?

Kartan över barns och ungas kulturella uttryck och intresse av olika konstformer är i ständig förändring och rörelse. Vad, hur, när och var är frågor som kräver väl grundade svar för att erbjuda rätt verksamhet. Kulturskolan Stockholm kommer ta fram fördjupad kunskap om vad Stockholms barn och unga önskar av sin fritid och vad de är intresserade av. Målgruppsanalys och fokusgrupper kommer genomföras i syfte att vidga utbudet och uppfattas mer relevant och attraktivt bland fler. Kulturskolan tar fram nya ämnen och kursformat för att ge plats åt fler konstformer och kreativa uttryckssätt. Exempelvis kommer kulturskolan utveckla arbetet med ett digitalt komplement till dagens kursutbud.

Kulturskolan prioriterar en verksamhetsutveckling där både hög kvalitet och ett relevant utbud kan säkerställas. Kulturskolans nya utvecklingsenhet i samverkan med kvalitetsenheten har påbörjat ett omfattande arbete med att definiera och formulera det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet är att mer strategiskt planera för hög och jämn kvalitet i både organisation, verksamhetsplanering och pedagogiskt innehåll. I arbetet ingår framtagande av relevant och strategisk kompetensutveckling, fortbildning och rekrytering. Kulturförvaltningen understryker vikten av att arbeta strategiskt för att främja en tillgänglig och jämlik kulturskoleverksamhet av hög kvalitet i både utbud och pedagogiskt innehåll. Ett sådant arbete bedrivs av kulturskolan och kommer närmast att ytterligare redovisas i verksamhetsplan för 2020. Vi föreslår fortsatt fokus i linje det arbete som pågår, med kontinuerlig utveckling och uppföljning inom ramen

för ordinarie verksamhetsplanering och -uppföljning snarare än genom en särskild tillväxtstrategi. Vidare kommer det kulturstrategiska program som just nu är under framtagande, för senare beslut av kommunfullmäktige, att behandla en rad strategiska avgörande samarbeten och hur dessa ska resultera i högkvalitativ kulturskoleverksamhet för fler.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2019 följande.

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Karin Lekberg m.fl. (S), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 20 november 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturskolan är en viktig verksamhet som ger barn och ungdomar möjlighet att själva skapa kultur inom en mångfald av kulturella uttryck. Kulturskolan behöver ständigt söka samarbeten och bredda sitt utbud för att nå grupper som idag är underrepresenterade. Samverkan med skolan sker både lokalmässigt och genom undervisning inom och efter skoltid, exempelvis genom orkesterskolan El Sistema, skolans kulturköp av kulturskolan samt kulturskolans egen kursverksamhet. Förutom kulturskolans verksamhet erbjuds en mängd insatser för att stärka kulturens roll i skolan, såsom samarbete med bibliotek och museer samt genom webbplatsen ”Kulan”. En viktig insats är också det arbete skolorna själva bedriver inom statsbidraget ”Skapande skola” och de aktiviteter som tillhandahålls via skolornas kulturombud. Utgångspunkten är det strategiska programmet ”Kultur i ögonhöjd” för barn- och ungdomskultur i Stockholms stad. För närvarande pågår ett stadsövergripande arbete med att ta fram ett nytt kulturstrategiskt program för staden. Programmet kommer dels att beröra kulturskolans kvalitativa och innehållsliga utveckling, dels beröra den kvantitativa tillväxten genom tillgången av lokaler, kompetens och digitalisering. Dessutom driver utbildningsförvaltningen och kulturförvaltningen ett gemensamt projekt som syftar till att öka kulturskolans lokalisering och verksamhet i skollokaler. Förvaltningen föreslår därför att kommunfullmäktige inte fattar något beslut om att ta fram en stadsövergripande tillväxtstrategi för kulturskolan utan istället inväntar resultatet av det pågående arbete med ett stadsövergripande kulturstrategiskt program och resultatet av projektet om kulturskolans nyttjande av skolans lokaler.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 december 2019 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av en motion från Olle Burell, Socialdemokraterna, om en tillväxtstrategi för kulturskolan.

Reservation anfördes av Kjell Backman m.fl. (S) och Marre Mayr m.fl. (V), *bilaga 1*.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 november 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsnämndernas uppdrag är att verka för lokal kulturverksamhet. Förvaltningen samarbetar med lokala föreningar och stadens egna verksamheter för att erbjuda kvinnor och män, flickor och pojkar ett brett utbud av kultur, idrott och fritidsaktiviteter – både som publik och för eget utövande. Alla barn i kommunala förskolor får ta del av minst en professionell kulturupplevelse per år. Dessa produktioner har hög kvalitet och är anpassade efter barnens behov. Under de senaste åren har vi också genomfört ett konstprojekt för förskolans alla femåringar och pedagoger tillsammans med Konsthall C under konstnärlig ledning av inbjudna konstnärer. Projektet bidrar till att barnen får konstvana samt att personal i förskolan får ökad kompetens kring konst och kultur.

Vi erbjuder också olika kulturaktiviteter för barn och unga under skolans lov. Kulturombud i verksamheter i kommunal regi utvecklar utbudet och genomförandet av kulturaktiviteter. För att informera om och på så sätt stärka det lokala kultur- och föreningslivet ger förvaltningen ut ett månatligt kulturkalendarium. Utifrån nämndens uppdrag ser vi Kulturskolans betydelse i Farsta. Kulturskolan spelar en stor roll för att barn och unga i Farsta ska få utöva kultur. Det är viktigt att Kulturskolan har låga trösklar när det gäller utbud, pris och hur man anmäler sig, en bred geografisk spridning och ett utbud som är relevant för alla målgrupper. Förvaltningen har ett nära samarbete med kulturförvaltningen, inklusive Kulturskolan, för att med våra olika uppdrag säkerställa att de som bor och verkar i Farsta har nära till kultur och eget skapande. Utifrån nämndens uppdrag kan vi inte bedöma om Stockholms stad behöver en tillväxtstrategi för Kulturskolan.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 november 2019 följande.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen.

Reservation anfördes av Salar Rashid m.fl. (S), *bilaga 1*.

Ersättningsutredning gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi) som instämde i reservationen av Salar Rashid m.fl. (S).

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 oktober 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen har svårt att se någon nackdel med en tillväxtstrategi för kulturskolan. Däremot hur en tillväxtstrategi definieras och hur den i så fall innehållsmässigt utformas, har förvaltningen begränsad kunskap om och hänvisar till kompetensen på kultur- och utbildningsförvaltningen. Det är ett faktum att staden växer och att den unga befolkningen ökar. I media i höstas framkom hur tusentals köade till kulturskolans populäraste kurser och att platserna tog slut på några timmar. Utbyggnaden av skolorna pågår, det märks inte minst i Skärholmens stadsdelar där Lillholmsskolan och Söderholmsskolan ska bli större. Samlokalisering mellan skolorna och kulturskolan tycks vara en kostnadseffektiv möjlighet. Det måste dock beaktas att det ideella lokala föreningslivet lånar skolornas lokaler på kvällar, helger och lov. Flera ideella föreningar i Skärholmen har inte ekonomi att hyra egna lokaler och en mer omfattande samlokalisering med kulturskolan skulle kunna innebära färre ideella fritidsaktiviteter. I Kulturförvaltningens beskrivning av kulturskolans uppdrag står att kulturskolan ska ge möjligheter för barns- och ungas skapande och kulturella uttryck på fritiden. Åldersgruppen är 6-22 år.

Kulturskolan kan även stärka skolans undervisning genom olika samarbeten. Kulturskolan Sydväst i Bredäng I Bredäng ligger kulturskolan sydväst vars verksamhet förutom Skärholmens stadsdelar även omfattar Hägersten och Liljeholmen. Förra året var antalet elever 2 650. Terminsavgiften är 750kr, avancerad kurs kostar 2000kr, helgkurser kostar 300kr. Att hyra sitt instrument kostar ytterligare 300kr per termin. Utbudet av kurser och gratis prova-på tillfällen är stort. Teater, dans och inom musikundervisningen är gitarr, piano, fiol och cello populärt liksom ensemblespel och blåsorkester. Kulturskolan sydväst har även litteraturprojekt och bild. Eleverna kan välja klassisk indisk dans, musikundervisning i setar, tabla eller saz, inom verksamheten som kallas ”Världens musik och dans”. Kulturskolan i Bredäng har en god förankring i stadsdelarna och arbetar medvetet för att nå ut till fler barn och unga. Det görs exempelvis genom gratis prova-på tillfällen. Det är värt att nämna en anmärkningsvärd ökning på 38%, av antalet Skärholmselever förra året, genom satsningen ”Rum för skapande”. Förvaltningens samordnare för civilsamhället och kultursekreteraren har ett regelbundet samarbete med kulturskolan och har skapat ett kulturnätverk med aktörer som regelbundet träffas. Andra exempel är Skärholmsdagen där kulturskolan deltagit med workshops och föreställningar, dagkollo på sommaren och verksamheter på biblioteket och i Skärholmshallen. I en kort intervju den 26 september på kulturskolan i Bredäng, deltog fem föräldrar. De fick frågan varför de hade sina barn i verksamheten. Föräldrarna beskrev i stora drag att kurserna är en viktig del av barnens kunskapsbyggnad, baserat på lust och intresse. Deras barn har fått vidgade vyer och sammanhang genom att uttrycka sig med rörelse, musik och sång. Föräldrarna beskrev att det var positivt att barnen fått en annan roll i kulturskolans grupper än de har i sin skolklass. De

beskrev att barnen får träning i att samarbeta och att uppträda vilket gett ett gott självförtroende. En förälder menade att starkt självförtroende ökat barnets samhällsengagemang.

Undervisningsmodellen El Sistema är en kör- och orkesterskola med målet att låta musiken fungera som verktyg för social och kulturell utveckling. I Skärholmen har modellen använts inom förskolorna sedan 2013 och cirka 300 femåringar per år har deltagit, samt alla kommunala grundskolor. Föräldrarna har involverats genom nätverksträffar där barnen hållit konserter, vissa tillfällen tillsammans med Sveriges Radios Symfoniorkester. Föräldrarna har deltagit i stor utsträckning. Inför höstterminen 2019 erbjöds förskolorna ett förändrat format. Från en regelbunden undervisning en gång i veckan till fem gånger per termin. Utifrån dessa förutsättningar tackade förskolorna nej, vilket betyder att barnen inte haft någon undervisning under hösten.

Det finns en mängd forskning om att bättre skolresultat nås för elever som på fritiden har musikundervisning och spelar instrument. Utan att förminska kulturens kraft och berättigande i sig, kan kulturskolans betydelse ses utifrån flera samhällsnyttiga faktorer. I Skärholmens stadsdelar är det positivt med allt som kan bidra till att fler elever får godkända betyg. Förskolepedagogerna i Skärholmen har beskrivit att El Sistema undervisningen stärker barnens språkutveckling, ökat självförtroendet och underlättat för övergången till skolan. Det är olyckligt att det inte varit någon undervisning under höstterminen men förhoppningen är att förskolorna återigen ska erbjudas El Sistema i samma utsträckning nästa år. En del av utbudet på kulturskolan i Bredäng finns inom verksamheten som kallas "Världens musik och dans". Det kan vara identitetsstärkande för alla barn att få uttrycka sig men för barnen med tvärkulturell bakgrund kan banden stärkas till de kulturella uttrycken i barnets eller föräldrarnas födelseland. För alla barn i en allt mer global värld, kan vidgade perspektiv rusta till ett mer framgångsrikt vuxenliv och det kan ge goda effekter på Skärholmen som en bra plats att leva på.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2019 följande.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 november 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att alla barn under sin uppväxt ska ha tillgång till kulturella verksamheter och möjlighet till eget skapande. I budget 2020 anges att staden ska utveckla El Sistema och kulturskolan för att nå fler barn och unga och att satsningar ska göras för att höja kvaliteten i verksamheterna. Vidare anges i budgeten behov av fler träffpunkter, exempelvis kulturhus i förorterna, för att ge stockholmarna möjlighet att delta i kultur- och föreningslivet i sin närmiljö. Förvaltningen anser att detta är särskilt viktigt i ytterstadsområdena där många barn och unga av olika skäl inte har möjlighet att

tillägna sig kultur utanför skolans verksamhet. Förvaltningen anser att kulturskolan har goda möjligheter att utveckla och erbjuda ett brett utbud av kulturella och konstnärliga uttryck som lockar både barn och unga. Förvaltningen ser också möjligheter till utvecklad samverkan mellan kulturskola och skola, inom exempelvis ämnen som musik, bild och slöjd. Kulturskolan kan genom sina olika verksamhetsgrenar och breda nätverk inom såväl digitala som analoga medier- film, foto, litteratur, skrivkonst, musik, dans, teater, bildkonst vara ett komplement till skolan. Samverkan mellan kulturskolan och skolan kan ge fler barn och unga möjligheter till kulturupplevelser och till eget skapande. Förvaltningens bedömning är att Kulturskolans projekt, *Rum för Skapande*, på olika sätt har bidragit till detta. Kulturskolans kompetens bidrar också till att höja kvaliteten på aktiviteter inom den kulturella verksamheten. Kulturskolan har efter att motionen skrevs tilldelats medel från kulturrådet för att starta upp verksamhet i stadsdelsområdets skolor. Verksamheten kommer att gå under namnet *Rum för skapande* och upplägg kommer att vara i linje med tidigare arbete. Förvaltningen bedömer att stadens arbete för att fler barn och unga ska erbjudas möjlighet till kulturella verksamheter och eget skapande är tydliggjort genom budgeten för 2020.

Reservationer m.m.

Fastighetsnämnden

Reservation anfördes av Jan Valeskog m.fl. (S) och Lars Bäck m.fl. (V) enligt följande.

att bifalla motionen samt att därutöver anföras följande.

Motionären föreslår att staden ska ta fram en stadsövergripande tillväxtstrategi för kulturskolan. Strategin bör enligt motionären innehålla mål för stadens insatser som syftar till att bland annat främja en mer tillgänglig och jämlik kulturskola av hög kvalitet, i såväl utbud som undervisning. Tillväxtstrategin bör definiera stadens insatser i hur man avser stärka kulturskolans tillgänglighet och jämlikhet. Den bör också ange hur man inom ramen för kulturskolan ska utveckla och erbjuda ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck. Det bör även finnas beskrivet hur kvaliteten ska stärkas och kompetensförsörjningen tryggas. Fastighetsnämnden är en viktig del som förvaltare av fastigheter som brukas av stadens interna verksamheter. En annan viktig del är att se över hur kulturskolans verksamheter kan knytas närmare skolorna och hur befintliga projekt kan integreras i den ordinarie verksamheten. Att det inte finns en gemensam strategi för hur kulturskolan kan ges de bästa förutsättningar att nå fler kan tyckas märkligt. Inte minst givet att det tycks uppenbart att möjligheterna att utveckla verksamheten starkt förutsätter en närmare samverkan med inte minst skolan. Och då syftande inte bara till att spara pengar utan också med målet att fler ska kunna delta i verksamheten framöver.

Kulturnämnden

Reservation anfördes av Torun Boucher m.fl. (V) och Emilia Bjuggren m.fl. (S) enligt följande.

tillstyrka motionen samt att därutöver anföras följande:

Motionären föreslår att staden ska ta fram en stadsövergripande tillväxtstrategi för kulturskolan. Strategin bör enligt motionären innehålla mål för stadens insatser som syftar till att bland annat främja en mer tillgänglig och jämlik kulturskola av hög kvalitet, i såväl utbud som undervisning. Tillväxtstrategin bör definiera stadens insatser i hur man avser stärka kulturskolans tillgänglighet och jämlikhet. Den bör också ange hur man inom ramen för kulturskolan ska utveckla och erbjuda ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck. Det bör även finnas beskrivet hur kvaliteten ska stärkas och kompetensförsörjningen tryggas. En annan viktig del är att se över hur kulturskolans verksamheter kan knytas närmare skolorna och hur befintliga projekt kan integreras i den ordinarie verksamheten. Att det inte finns en gemensam strategi

för hur kulturskolan kan ges de bästa förutsättningar att nå fler kan tyckas märkligt. Inte minst givet att det tycks uppenbart att möjligheterna att utveckla verksamheten starkt förutsätter en närmare samverkan med inte minst skolan. Och då syftande inte bara till att spara pengar utan också med målet att fler ska kunna delta i verksamheten framöver.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Karin Lekberg om att m.fl. (S) enligt följande.

att bifalla motionen och därutöver anföra.

Motionären föreslår att staden ska ta fram en stadsövergripande tillväxtstrategi för kulturskolan. Strategin bör enligt motionären innehålla mål för stadens insatser som syftar till att bland annat främja en mer tillgänglig och jämlik kulturskola av hög kvalitet, i såväl utbud som undervisning. Tillväxtstrategin bör definiera stadens insatser i hur man avser stärka kulturskolans tillgänglighet och jämlikhet. Den bör också ange hur man inom ramen för kulturskolan ska utveckla och erbjuda ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck. Det bör även finnas beskrivet hur kvaliteten ska stärkas och kompetensförsörjningen tryggas. En annan viktig del är att se över hur kulturskolans verksamheter kan knytas närmare skolorna och hur befintliga projekt kan integreras i den ordinarie verksamheten. Att det inte finns en gemensam strategi för hur kulturskolan kan ges de bästa förutsättningar att nå fler kan tyckas märkligt. Inte minst givet att det tycks uppenbart att möjligheterna att utveckla verksamheten starkt förutsätter en närmare samverkan med inte minst skolan. Och då syftande inte bara till att spara pengar utan också med målet att fler ska kunna delta i verksamheten framöver.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Kjell Backman m.fl. (S) och Marre Mayr m.fl. (V) om att uppmana Kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Salar Rashid m.fl. (S) enligt följande.

yrka på bifall till motionen och därutöver anföra.

Tillgången till kultur får inte bero på inkomst, kön eller bostadsadress. Alla stockholmare ska ha nära till kultur och eget skapande. Under föregående mandatperiod tog den socialdemokratiskt ledda majoriteten en mängd viktiga steg i riktning mot ett kulturliv av hög kvalitet och tillgänglighet. Efter det blågröna maktövertagandet har emel-

lertid kulturens resurser kringskurits rejält och prognosen pekar på att kulturnämnden inte förrän om tre år kommer vara uppe i samma tilldelning av resurser som 2018, trots en stark befolkningsökning. Bland de drabbade verksamheterna är kulturskolan som inte får någon höjning av anslagen trots att löne- och hyreskostnaderna hela tiden ökar. Dessutom ska intäkterna höjas, vilket sannolikt kommer drabba eleverna. Detta har medfört rejäla åtstramningar. Bland annat kommer flera tjänster dras in på kulturskolans lärare och teaterassistenter. Samtidigt står det klart att den blågröna majoriteten kommer lägga ner kulturskolans projekt Rum för Skapande. Vi behöver en strategi som gynnar och ökar tillgången till kultur. För ytterstaden kan en tillväxtstrategi för kulturskolan vara avgörande för att barn och unga ska få ta del av kulturskolans verksamheter. Just av dessa skäl tycker vi att en sådan tillväxtstrategi bör upprättas.